

En una Catalunya independent les pensions estan garantides

Si Catalunya continua dins Espanya, les pensions començaran a baixar d'aquí a dos o tres anys, si no és que baixen abans.

- Les pensions estan més garantides a Catalunya que a Espanya
- Del 1995 al 2010 les pensions catalanes han tingut superàvit
- A partir de la crisi, i en el moment actual, es posa de manifest la feblesa del sistema
- En una Catalunya independent les cotitzacions i els impostos garanteixen les pensions
- Els 475.000 llocs de treball que es crearien amb la independència i les noves cotitzacions enfortirien el sistema de la seguretat social catalana
- El PIB de Catalunya es duplicaria en deu anys
- Els pensionistes sortirien molt beneficiats de la creació de llocs de treball i de l'augment de l'activitat de les empreses
- Els nous ingressos de la Seguretat Social catalana

Les pensions estan més garantides a Catalunya que a Espanya

La major part dels economistes que hem estudiat el tema de les pensions, conscients que és un tema essencial per a moltes persones, hem sigut molt curiosos i no hem aixecat expectatives que anessin més enllà dels estudis que nosaltres mateixos havíem fet.

Diem que les pensions estan més garantides en una Catalunya independent. Aquest treball ens confirma aquesta afirmació que hem fet en ocasions anteriors.

L'estudi presentat per l'economista Josep Maria Vázquezⁱ al principi de setembre sobre la creació de llocs de treball ens ha motivat a fer el nou estudi que presentem a continuació.

Del 1995 al 2010 les pensions catalanes han tingut superàvit

De l'Informe sobre les Aportacions de Catalunya a la Seguretat Socialⁱⁱ entre els anys 1995 i 2010 es fa evident que Catalunya ha sigut aportadora neta al sistema de la seguretat social espanyol, de tal manera que el saldo acumulat de la Seguretat Social en aquest període ha estat positiu per a Catalunya de 24.774 milions d'euros. Per contra, les pensions espanyoles han assolit un saldo negatiu de 86.332 milions d'euros.

Conclusió:

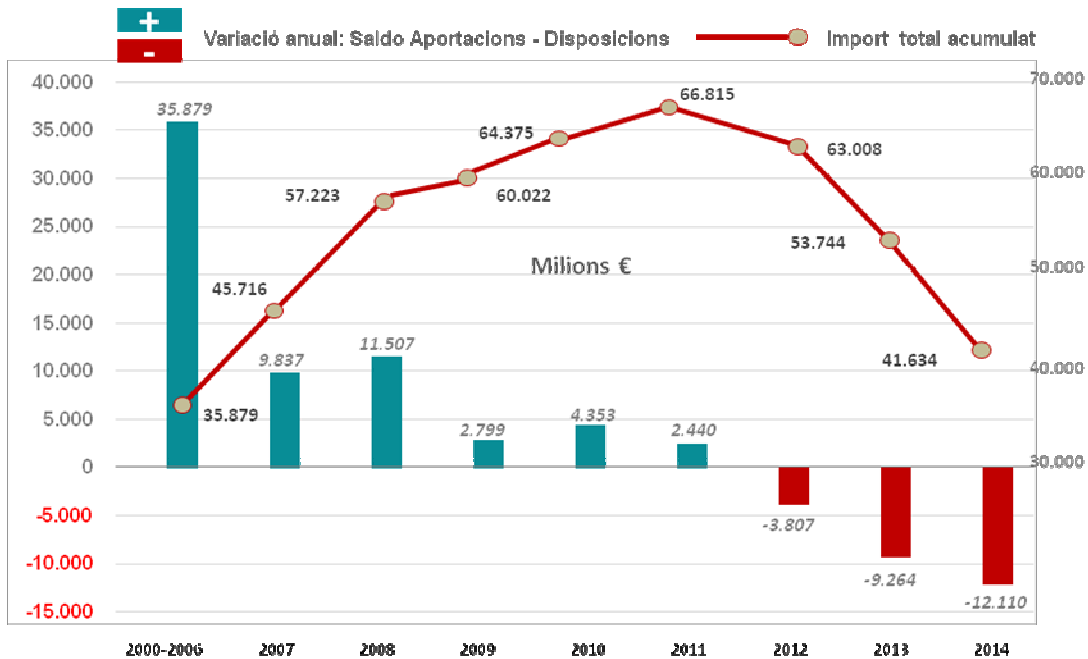
Del 1995 al 2010 les pensions catalanes han tingut superàvit.

A partir de la crisi, i en el moment actual, es posa de manifest la feblesa del sistema

Els efectes de la crisi han sigut greus per al sistema de la seguretat social espanyol (Catalunya inclosa). La crisi ha posat de manifest la feblesa del sistema de repartiment, sistema en què els treballadors que tenen feina són els qui paguen les pensions dels jubilats. La solidesa del sistema està molt condicionada per dos factors: el nombre de llocs de treball i l'estructura de l'edat de la població (tant de la que treballa com la dels jubilats). Amb la crisi ha baixat el nombre de cotitzants i augmenta el pes dels majors de 65 anys per diferents causes (demogràfiques i sanitàries).

En aquest període el sistema de pensions mostra cruament la seva feblesa, ja que les cotitzacions dels treballadors resulten insuficients per a pagar les pensions. Tant és així que els diferents càlculs situen entre 2017 i 2018 l'any en què s'esgotarà el Fons de Reserva de la Seguretat Social espanyola.

Evolució del Fons de Reserva de la Seguretat Social

FONT de les dades: Ministerio de Empleo y Seguridad Social (2014). Fondo de Reserva de la Seguridad Social. 2014. Informe a las Cortes Generales.

Segons dades de la Seguretat Social espanyola del desembre de 2014, les cotitzacions només cobreixen tres quartes parts, aproximadament, de les pensions (77 %).ⁱⁱⁱ

Dit d'una altra manera: de cada quatre jubilats, només tres tenen coberta la pensió. Com que l'Estat no deixaria sense cobrar ningú, si la situació actual seguís igual, en poc temps les pensions podrien arribar a baixar un 20%; perquè això no passi, l'Estat es veurà obligat a apujar impostos per a poder-les pagar (ja ha anunciat que ho farà així per poder pagar les pensions de viduïtat i d'orfandat). El que és evident és que avui les pensions, dins l'Estat espanyol, no són sostenibles.

Conclusió:

Les cotitzacions actuals dels treballadors resulten insuficients per a pagar les pensions. Dins l'Estat espanyol no són sostenibles.

En una Catalunya independent les cotitzacions i els impostos garanteixen les pensions

Amb el nou estat, Catalunya podrà gestionar anualment els seus impostos i cotitzacions, més de 80.000 milions d'euros.^{iv} Amb aquest import estan garantides sobradament les pensions. Segons l'estudi *El pressupost de les administracions públiques a Catalunya. 2015*, Catalunya, el 2015, hauria sigut dels pocs països que haurien generat més ingressos que despeses, ja que la Generalitat, l'Administració de l'Estat, la Seguretat Social, les empreses públiques i els organismes autònoms i les administracions locals a Catalunya haurien tingut el 2015 uns ingressos de 78.239 milions d'euros, davant d'unes despeses de 76.420 milions d'euros.

Conclusió:

Amb el conjunt d'impostos i cotitzacions que paguen els catalans, el 2015 s'haurien pogut pagar les pensions, els serveis, les infraestructures, les estructures d'estat i els interessos del deute aquest mateix any, si Catalunya hagués sigut un estat independent.

Els 475.000 llocs de treball que es crearien amb la independència i les noves cotitzacions enfortirien el sistema de la Seguretat Social catalana

Recentment l'economista Josep Maria Vázquez en el seu treball *Aproximació als llocs de treball de la independència*^v ha calculat els llocs de treball que es crearien pel fet de revertir les retallades, per la creació de les noves estructures d'estat i per les inversions en les infraestructures que estaven previstes i no s'han realitzat en els darrers anys. Aquest estudi quantifica en uns 475.000 els llocs de treball que es crearien pel fet de disposar dels recursos que generem i poder decidir en què es gasten. Es considera que un 85% d'aquests llocs es crearien en empreses privades.

El PIB de Catalunya es duplicaria en 10 anys

Hi ha diversos autors que han estudiat el creixement que tindria una Catalunya independent. El comú denominador és que els diners del dèficit fiscal que cada any surten de Catalunya i no tornen (equivalents al 8% del producte interior brut, PIB), en una Catalunya independent el Govern català els podria destinar a augmentar la despesa pública o abaixar la pressió fiscal, i en tot cas aquestes mesures impulsarien l'activitat interna.

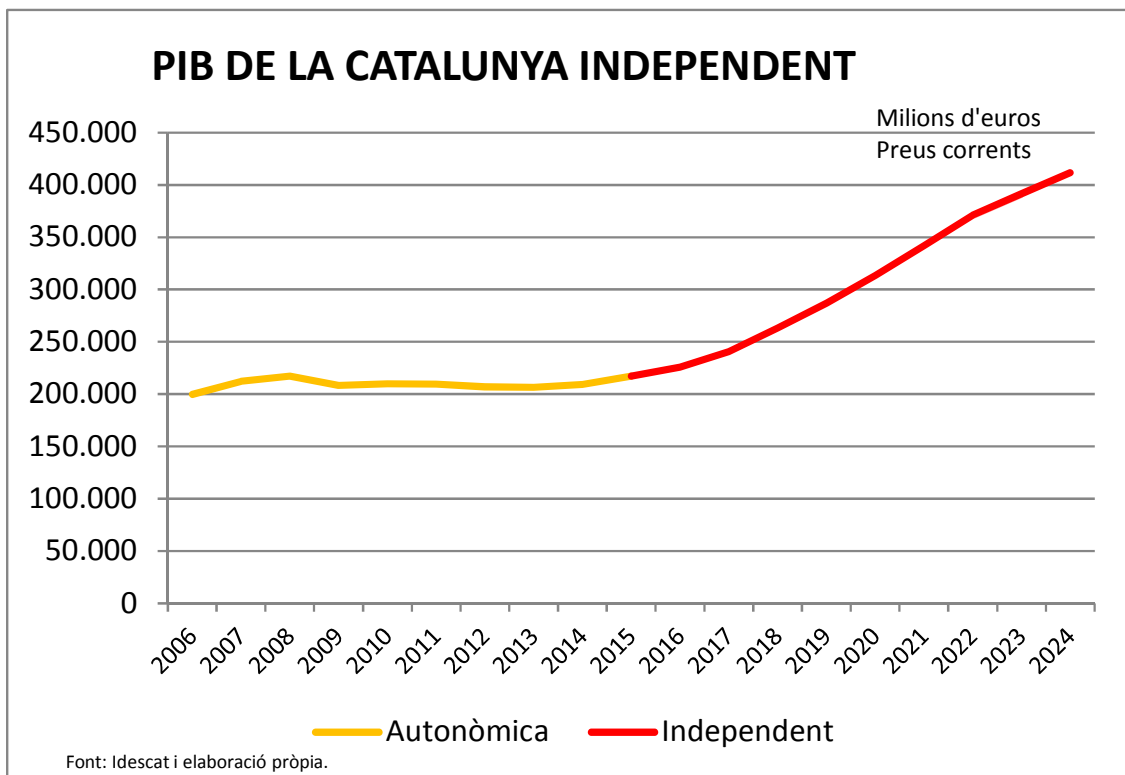
Un altre aspecte molt important és que el Govern català podria adequar la política econòmica a les necessitats de l'economia catalana, la qual cosa, si es fes de manera encertada, augmentaria significativament la generació de riquesa i el benestar dels ciutadans.

Entre els autors que han tractat el tema de l'impacte de la independència en el creixement econòmic cal citar l'exconseller d'Economia Antoni Castells, que en el llibre de les preguntes i respostes sobre l'impacte econòmic de la independència apunta que "eliminar el dèficit fiscal suposaria un desplaçament paral·lel cap amunt de la recta del PIB al llarg del temps i disposar de poder de decisió un canvi en el pendent d'aquesta recta." Així mateix, el Cercle Català de Negocis ha estimat que "a partir del 2016, el PIB català tindrà increments anuals per sobre del 4% - 5%, molt per sobre de la UE i l'OCDE [com a mínim fins al 2018]."

El professor de la Universitat de Columbia X. Sala-i-Martin ha estat clar: "la implicació immediata seria que la totalitat dels 16.000 milions d'euros que paguen els catalans i que fins ara desapareixen a les profunditats dels pous de redistribució espanyols es gastarien a Catalunya. Les empreses i restaurants que rebrien aquestes despeses addicionals contractarien treballadors addicionals i, per tant, aquesta despesa tindria efectes multiplicadors a l'economia, per la qual cosa seria d'esperar que l'impacte macroeconòmic fos superior als 16.000 milions d'euros.[...] Uns impostos més baixos atraurien la inversió estrangera i ajudarien a captar i retenir talent. Un deute més reduït portaria a una millora de la qualificació creditícia i una disminució de la prima de risc i, per tant, de la despesa que es malversa en interessos. Finalment, els recursos addicionals també possibilitarien una despesa social pròpia d'un estat modern. Tots aquests factors es reforçarien mútuament, creant un cercle virtuós. Això contrasta amb el cercle viciós que comporta el manteniment de la situació actual: més deute, més interessos, menys despesa social i més impostos. En una paraula: el declivi econòmic del nostre país."

Els models econòmics amb què s'ha analitzat l'impacte de la independència sobre el creixement de l'economia catalana confirmen un impuls clarament positiu, si bé hi ha discrepàncies marcades quant a la magnitud de l'efecte, cosa que no és estranya si s'analitzen les característiques dels diferents models. El 2005 els professors de la Universitat de Barcelona Jordi Pons i Ramon Tremosa conclouien en un treball publicat a la prestigiosa revista internacional *Applied Economics* que: "una reducció [del dèficit fiscal] equivalent al 5 % del PIB català durant cada any del període 2002-2010 comportaria que el 2010 el PIB català *per capita* fos un 58,3 % superior [amb un increment de l'ocupació del 53,2%]." Un recent estudi del Cidob en col·laboració amb altres investigadors europeus limita l'impacte positiu sobre el PIB al 3,3 % anual respecte de l'escenari de referència de manteniment de la dependència.

A partir dels anteriors estudis i dels nostres càlculs, considerem que el PIB de Catalunya passaria de 209.282 milions d'euros el 2014 a 286.964 milions d'euros en cinc anys, i es duplicaria en uns deu anys.

Conclusió:

La creació de 475.000 llocs de treball, l'augment de l'activitat de les empreses i el PIB que es duplicaria en deu anys, farien molt sòlid el futur econòmic de la Catalunya independent, i seria un dels motors de la recuperació de l'economia d'Europa. El PIB català passaria de 209.282 milions d'euros el 2014 a 286.964 en cinc anys. En deu anys el PIB català es duplicaria.

Els pensionistes sortirien molt beneficiats de la creació de llocs de treball i de l'augment d'activitat de les empreses

Avui, quan tot just s'està iniciant tímidament la recuperació de l'economia catalana, a Catalunya hi ha un important nombre d'aturats, 756.500, que representen el 19% de la població activa. Amb la creació dels nous 475.000 llocs de treball, la població desocupada a Catalunya passaria a 281.500, el que representaria aproximadament una taxa d'atur del 7%.

L'efecte de la creació d'aquests llocs de treball seria molt beneficiós per als nous ocupats, i un dels diversos efectes indirectes que es produirien seria un important augment dels ingressos al sistema de la seguretat social catalana com a conseqüència de les seves cotitzacions.

Deixarem per a un altre moment l'estudi dels impostos que el nou Estat ingressaria a través del consum dels treballadors (en concepte d'IVA) i de l'activitat de les empreses.

El que seria un benefici directe per als pensionistes seria que aquests treballadors cotitzarien a la Seguretat Social una quantitat suficient com per a fer el sistema molt sostenible.

Hem estimat que la creació de llocs de treball tindria una progressió gradual.

Per als 475.000 nous llocs que han estat calculats estimem, segons la tipologia d'aquests llocs, que la progressió de creació dels mateixos seria fins al 25% el primer any, fins al 60% el segon, fins al 80% el tercer, fins al 90% el quart i fins al 100% el cinquè. Veiem que la major part de llocs s'haurien creat durant els tres primers anys.

3.467 milions d'euros anuals serien els nous ingressos de la Seguretat Social catalana.

Els 475.000 nous llocs de treball, suposant que cotitzessin al mateix nivell actual (s'han considerat els percentatges de cotització actuals de treballadors i empreses i s'han minorat en la part estimada de bonificacions i subvencions de la pròpia Seguretat Social espanyola),^{vi} generarien 3.467 milions d'euros en cotitzacions a la futura Seguretat Social catalana.

Per a fer el càlcul s'ha utilitzat la mitjana de les cotitzacions i bonificacions de l'“Encuesta Trimestral de Coste Laboral” de l'INE del primer trimestre del 2015.

**Els nous ingressos anuals de la
Seguretat Social catalana
serien 3.467 milions d'euros**

Així mateix, els ingressos que es generarien en concepte d'IRPF per aquests llocs de treball serien de l'ordre de 1.650 milions d'euros anuals.

A l'efecte directe de la recaptació, se sumarien els beneficis d'una menor despesa en subsidis pel fet d'haver-hi menys població desocupada.

Conclusió:

Les cotitzacions dels 475.000 treballadors farien molt més sostenible el sistema de de la seguretat social catalana. El sistema de la seguretat social rebria uns 3.467 milions d'euros i l'administració tributària catalana disposaria d'uns 1.650 milions d'euros en concepte d'IRPF.

Addenda

Tot i que no és motiu d'aquest estudi, podem afirmar també que, segons la normativa internacional que regula la separació d'estats, cap pensionista es quedarà un sol mes sense cobrar la pensió.

El sistema de la seguretat social catalana es veuria enfortit des del primer dia de la independència.

Conclusions finals

- Del 1995 al 2010 les pensions catalanes han tingut superàvit.
- **Les cotitzacions actuals dels treballadors resulten insuficients per a pagar les pensions. Dins l'Estat espanyol no són sostenibles.**
- Amb el conjunt d'impostos i cotitzacions que paguen els catalans el 2015 s'haurien pogut pagar les pensions, els serveis, les infraestructures, les estructures d'estat i els interessos del deute aquest mateix any, si ja fóssim un estat independent.
- **La creació de 475.000 llocs de treball**, l'augment de l'activitat de les empreses i el PIB que es doblaria en deu anys, farien molt sòlid el futur de la Catalunya independent, i **seria un dels motors de la recuperació de l'economia d'Europa**. El PIB català en cinc anys passaria de 209.000 milions d'euros el 2014 als 286.000 milions. **En deu anys el PIB català es duplicaria.**
- Les cotitzacions dels 475.000 treballadors farien molt més sostenible el sistema de la seguretat social catalana. **El sistema de la seguretat social rebria uns 3.467 milions d'euros anuals en concepte de noves cotitzacions i l'Administració Tributària de Catalunya uns 1.650 milions anuals en concepte d'IRPF.**

El sistema de la seguretat social catalana es veuria enfortit des del primer dia de la independència i cap pensionista es quedarà sense cobrar la pensió en cap moment.

Setembre de 2015.

Treball elaborat per:

Pere Miret, economista, especialista en macroeconomia.

David Ros, economista, ex-interventor d'administració local.

Agraïments als economistes **Josep M. Vázquez**, **Sergi Felip** i **Roger Fatjó** per la seva col·laboració.

REFERÈNCIES

Ayadi, R. i altres (2015) "Scenarios of Macro-economic Development for Catalonia on Horizon 2030". Cidob, CEPS i ISIS. "Col·lecció Monografies".

Castells, A. i altres autors (2014) *Economia de Catalunya. Preguntes i respostes sobre l'impacte econòmic de la independència*. Col·legi d'Economistes i Profit Editorial, Barcelona, p. 43.

Cercle Català de Negocis (2012) "El pressupost de l'Estat català".

Cobertura de la Seguretat Social

<http://www.seg-social.es/prdi00/groups/public/documents/binario/199221.pdf>

Departament d'Economia i Coneixement. Generalitat de Catalunya (2014) *El pressupost de les administracions públiques a Catalunya per al 2015*

http://economia.gencat.cat/web/.content/22_departament_conseller/premsa_i_comunicacio/arxius/Pressupost-Catalunya-documentOK.pdf

Fondo de Reserva de la Seguridad Social (2015). Informe a las Cortes Generales. 2014

<http://www.seg-social.es/prdi00/groups/public/documents/binario/197708.pdf>

Pons, J. i Tremosa, R. (2005) "Macroeconomic Effects of Catalan Fiscal Deficit with the Spanish State (2002-2010)". *Applied Economics*, 37, p. 1455-1463.

Sala-i-Martin, X. (2012) "El dividend fiscal de la independència".

<http://wilson.cat/es/mitjans-escrits/articles-dels-membres/item/210-el-dividend-fiscal-de-la-independencia.html>

ⁱ Vázquez, J. M. (2015) *Aproximació als llocs de treball de la Independència. Nous llocs de treball quan Catalunya pugui gestionar els seus recursos*. Sectorial d'Economia de l'Assemblea Nacional Catalana. Setembre. Barcelona.

http://economistes.assemblea.cat/wp/?page_id=5647

ⁱⁱ http://www.govern.cat/pres_gov/AppJava/govern/notespremsa/164688/catalunya-sigut-aportadora-neta-seguretat-social-1995-2010-valor-24-774-milions.html

ⁱⁱⁱ Dades d'execució de desembre de 2014 (drets reconeguts i obligacions liquidades).

<http://www.seg-social.es/prdi00/groups/public/documents/binario/196920.pdf>

^{iv} *El pressupost de les administracions públiques a Catalunya. 2015*

http://economia.gencat.cat/web/.content/22_departament_conseller/premsa_i_comunicacio/arxius/Pressupost-Catalunya-documentOK.pdf Vegeu també l'informe *L'Administració tributària de Catalunya. Consell Assessor per a la Transició Nacional. Octubre 2014*.

^v Vázquez, J. M. (2015). *Aproximació als llocs de treball de la independència. Nous llocs de treball quan Catalunya pugui gestionar els seus recursos*. Sectorial d'Economia de l'Assemblea Nacional Catalana. Setembre. Barcelona.

http://economistes.assemblea.cat/wp/?page_id=5647

^{vi} Hem considerat una cotització per part del treballador del 6,35 % del seu sou i un 29,90 % com a aportació de l'empresa. S'ha tingut en compte el salari mitjà actual en 24.254 euros anuals. Font: <http://www.idescat.cat/economia/inec?tc=3&id=5814> Per al àlcul de l'IRPF vegeu AEAT.